

Mart Niineste

Kui The Beatles 9. veebruaril 1964 legendaarses USA muusikasaates „The Ed Sullivan Show” esines, oli tulevane president kümneaastane.

Kui meie riigi otsustajate ringis leidub keegi, kes on 1960.-1970. aastate popkultuurirevolutsiooni otsast lõpuni kaasa teinud, mitte mekkinud sellest läbi raudse eesriide imbunud surrogaadimaigulisi piisakesi, on see president Toomas Hendrik Ilves.

Tema soe suhe popmuusikaga on avalik saladus. Laulupeol käib ta nagu kõik eelmised ja järgmised presidendid - amet kohustab. Kuid miski ei kohusta teda Tallinn Music Weekil kuulama neljapäeva hilisõhtul lõpuni Tartu indie-bändi Honey Power esinemist.

Oma Facebooki profiilis on Ilves ära märkinud kolm lemmikut: Arcade Fire, Sufjan Stevens ja Nico Muhly - vastavalt Kanada *indie*-orkester, USA trubaduur ja nüüdisaegne klassikahelilooja. Oma kuulamisharjumusi ja žanrielistusi on Ilves iseloomustanud kui meeolust lähtuvaid.

Lähtudes tähelepanekust, et inimese muusikamaitset mõjutab kõige suuremal määral kümnendast kahekümnenda eluaastani kuuldu ja naudit, pole põhjust imestada, kui riigipea reakodanikule mõnel popkultuurisündmusel rahulolevalt muheledes vastu jalutab.

Sest aastatesse 1964-1974 mahuvad näiteks hipikultuuri tõus ja langus ning mis puutub muusikasse, siis biitlid olid alles algus. Mõte, et Toomas Hendriku teismeiga jäi aega, kui popmuusikaajaloo põnevamaid peatükke - kas või Frank Zappa oma - alles kirjutati, peaks olema üheselt mõistetav. Ning tema maitse pole jäänud noorpõlvelemmikute juurde pidama, vaid on ajaga edasi arenenud.

Tunamullu detsembris Kuku raadiole antud intervjuus märkis Ilves nüüdisajast nimesid nagu Mute Math (moekalt eklektiline Ameerika alternatiiv-rokigrupp) ja Leslie Feist (trubaduur Kanadast).

Esimest korda tekitas Ilvese popmuusikahuvi laiemat kumu 12. juunil 2008, kui Eesti Ekspress teatas, et „Bob Dylan saatis Ilvese pikalt”. Samal nädalal käis president veel vanalinna päevadel kuulamas tšellokvartetti C-Jam. Samasse aega jäi ka punklalupeo külustus Rakveres. Näiteks tollane kultuuriminister Laine Jänes (Randjärv) jättis selle sündmuse vahele.

Ka Eesti muusikast on Ilves tunamullu Kuku raadiole antud intervjuus märkinud nimesid, mis jäävad väljapoole otsest peavoolu: trubaduur Jaak Tuksam, *dark*-popansambel Sinine, reggae-räppbänd Def Räädu ja isegi lauljatar Liisi Koikson pole just kõige üldrahvalikumad lemmikud. Kadrioru aiapidudel on esinenud ansamblid Eliit ja Kõök. Vabariigi aastapäeva aktustel on Ilvese ametiajal üles astunud räppar Chalice, folk-*metal* -ansambel Metsatöll ja juba ülal mainitud Def Räädu.

Eriline suhe paistab presidendil olevat Vaiko Eplikuga. 2008. aasta suvel avas ta Kadriorus eraviisilise aiapeo sõnadega: „Mul on uhke olla Eesti Vabariigi president, riigi president, kus tegutseb niivõrd hea ansambel nagu Eliit.”

23. jaanuaril 2009 ilmus võrguväljaannetesse pealkiri „President Ilves sõidab Vaiko Eplikuga Poola mainekat auhinda vastu võtma”. Kuna traditsiooni kohaselt võib Poola äriklubi assotsiatsiooni peaauhinna võitja võtta endaga kaasa galal esineja, valis Ilves Epliku.

Paar kuud varem toimus Vaiko Epliku akustiline kontsert väikeses vanalinna *indie*-baaris Juuksur. Nädal enne kontserti helises koha programmijuhi Janno Zöbini telefon. Baar tunnistati turvaliseks ja nagu juuresolevalt pildilt näha, jäi president Epliku esinemisega rahule.